

31 maja 2021

Adam Czerwoński,
Bartosz Dziwirek,
Krystian Okręgliński

Analiza szczęścia na podstawie Diagnozy Społecznej

Projekt nr 2

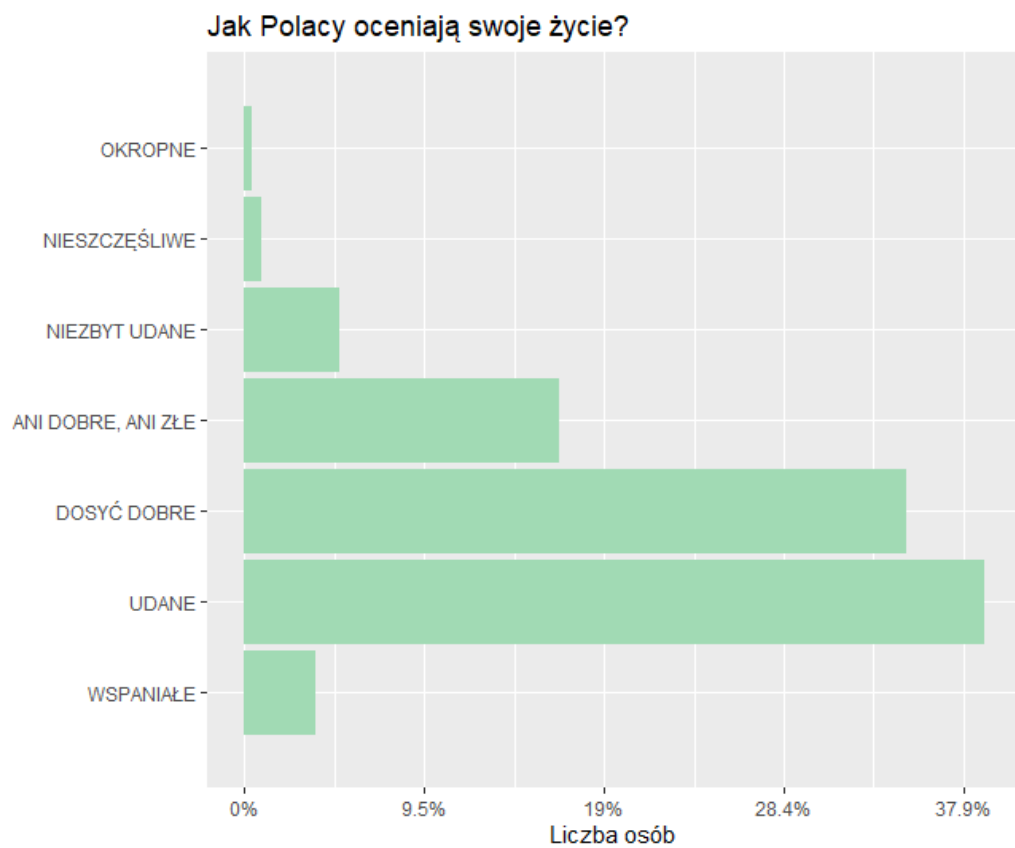
1 Wstęp

Szczęście jest emocją, którą powodują różne doświadczenia lub sytuacje uznawane przez Nas za pozytywne. Dzięki danym z badań **Diagnoza Społeczna** możemy przeanalizować, jakie czynniki oraz w jakim stopniu mogą na nie wpływać. Ankietowanym zostało zadane wiele pytań, a sama *diagnoza* została rozdzielona na dwa kwestionariusze - indywidualny oraz na temat całego gospodarstwa domowego. Jednym z kluczowych pytań dla naszego projektu było:

3. Jak ocenia Pani swoje całe dotychczasowe życie, czy mogłaby Pani powiedzieć, że było? (proszę przekreślić kwadrat przy wybranej odpowiedzi)

- 1 ☐ WSPANIAŁE
- 2 ☐ UDANE
- 3 ☐ DOSYĆ DOBRE
- 4 ☐ ANI DOBRE, ANI ZŁE
- 5 ☐ NIEZBYT UDANE
- 6 ☐ NIESZCZĘŚLIWE
- 7 ☐ OKROPNE

Dzięki tym danym możemy zobaczyć, jak ogólnie Polacy określają swoje życie i czy są oni szczęśliwi.

Postaramy się pokazać, jakie konkretne czynniki mogą wpływać na szczęście Polaków oraz jakie ciekawe wnioski można z nich wyciągnąć.

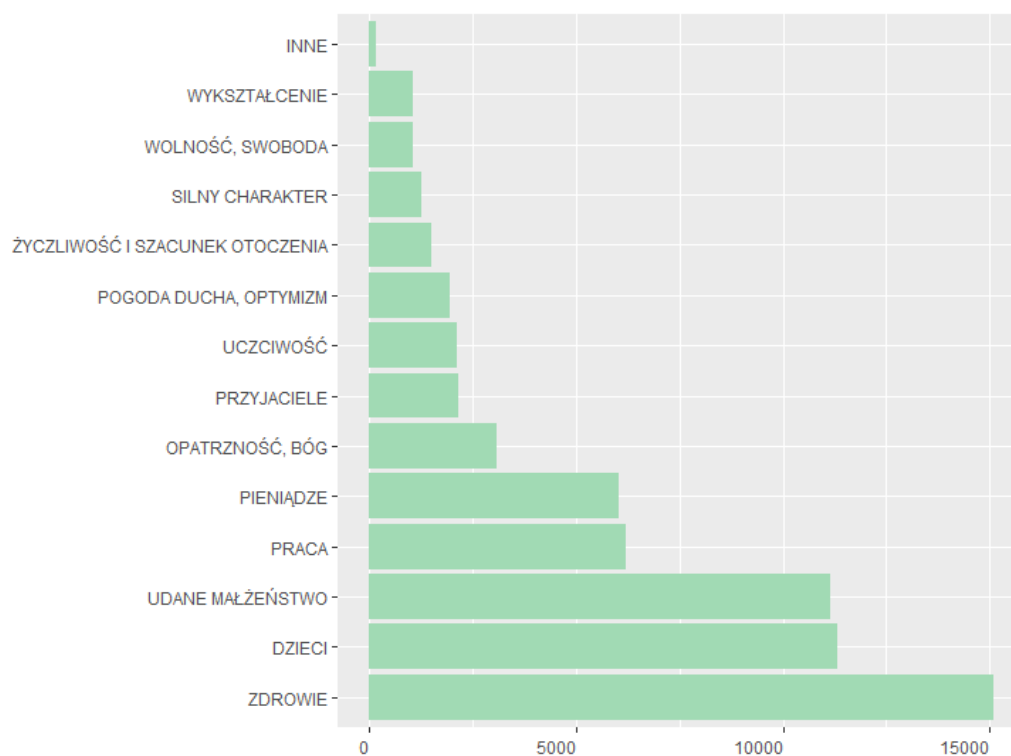
2 Zdrowie, a szczęście

2.1 Motywacje

Nasz stan zdrowia wpływa na niemal wszystkie sfery naszego życia. Zatem nie jest niczym dziwnym przypisanie mu kluczowej roli w kwestii naszego szczęścia. Do takiego samego wniosku doszli respondenci Diagnozy Społecznej z 2015 roku.

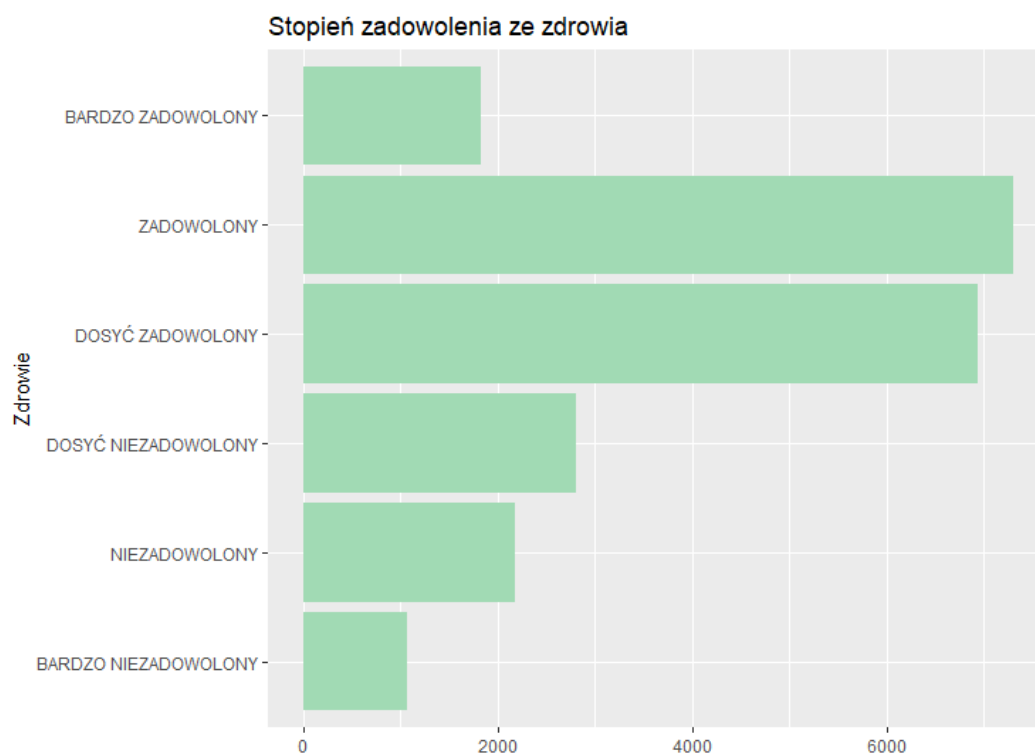
2. Co uważa Pan za **najważniejszy warunek udanego, szczęśliwego życia** (PROSZĘ NAJPIERW PRZECZYTAĆ WSZYSTKIE I WYBRAĆ NAJWIĘCEJ TRZY WARTOŚCI, przekreślając przy nich kwadraty):

- 1 ☐ PIENIĄDZE
- 2 ☐ DZIECI
- 3 ☐ UDANE MAŁŻEŃSTWO
- 4 ☐ PRACA
- 5 ☐ PRZYJACIELE
- 6 ☐ OPATRZNOŚĆ, BÓG
- 7 ☐ POGODA DUCHA, OPTYMIZM
- 8 ☐ UCZCIWOŚĆ
- 9 ☐ ŻYCZLIWOŚĆ I SZACUNEK OTOCZENIA
- 10 ☐ WOLNOŚĆ, SWOBODA
- 11 ☐ ZDROWIE
- 12 ☐ WYKSZTAŁCENIE
- 13 ☐ SILNY CHARAKTER
- 14 ☐ INNE

2.2 Stan zdrowia Polaków

Poruszając temat zdrowia, warto wiedzieć jak prezentuje się jego stan wśród uczestników Diagnozy.

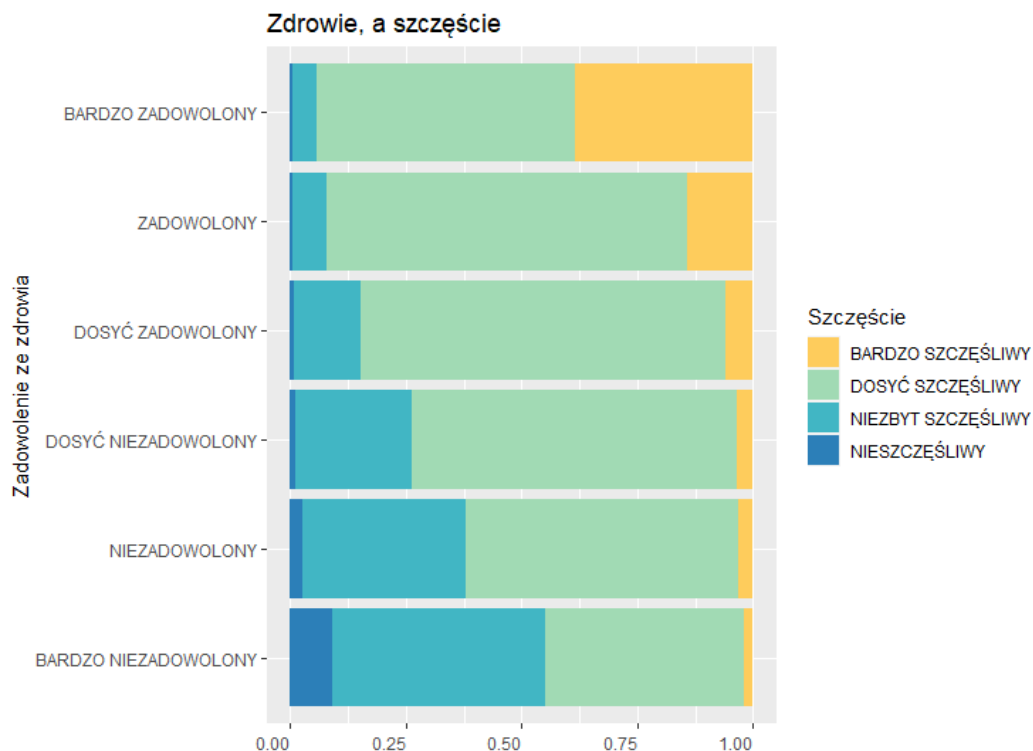

2.3 Rzeczywisty związek szczęścia ze zdrowiem

Wiemy już, jak dużą rolę przypisujemy zdrowiu w naszym dążeniu do szczęścia. Jednak jaki jest rzeczywisty stan rzeczy? Czy istnieje związek między naszym samopoczuciem fizycznym, a psychicznym? Na to pytanie odpowiemy zestawiając stan zdrowia respondentów z ich odpowiedziami na następujące pytanie:

34. Biorąc wszystko razem pod uwagę, **jak ocenilby Pan swoje życie w tych dniach** - czy mógłby Pan powiedzieć, że jest:

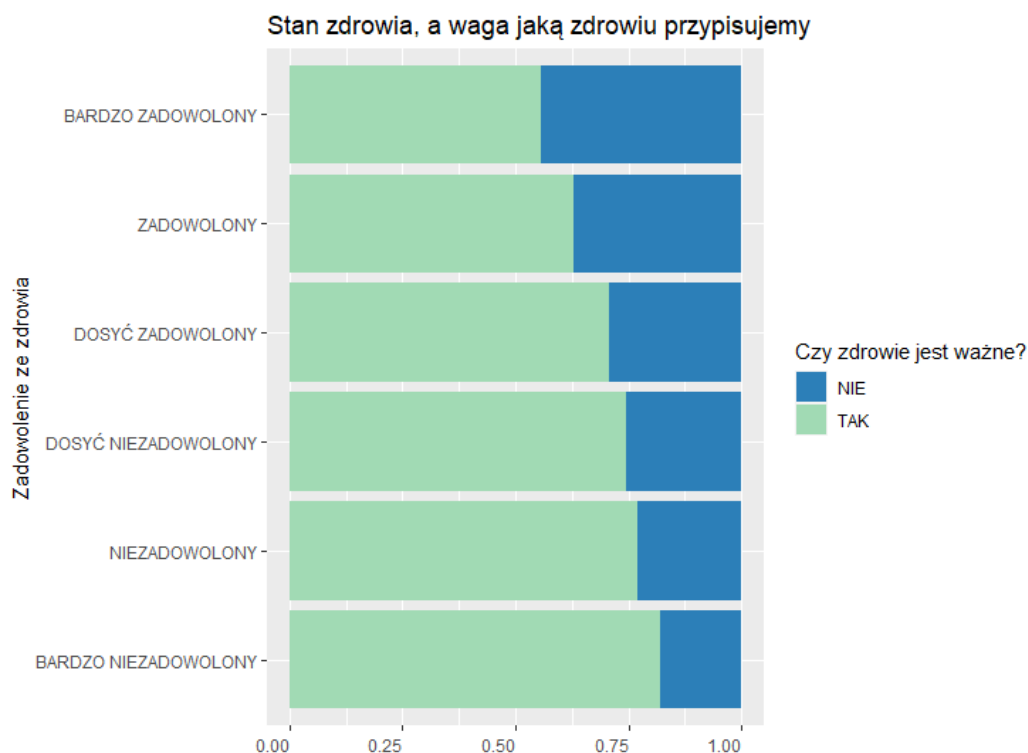
- 1 ☐ BARDZO SZCZĘŚLIWY
- 2 ☐ DOSYĆ SZCZĘŚLIWY
- 3 ☐ NIEZBYT SZCZĘŚLIWY
- 4 ☐ NIESZCZĘŚLIWY

Jak widać na wykresie, wraz ze wzrostem zadowolenia ze zdrowia wzrasta zadowolenie z życia.

2.4 Kiedy doceniamy zdrowie

"[...] zdrowie, / Ile cię trzeba cenić, ten tylko się dowie, / Kto cię stracił. [...]" takie słowa można znaleźć w znanej wszystkim Polakom inwokacji do "Pana Tadeusza". W tej części zbadamy czy rzeczywiście wraz z gorszym zdrowiem wzrasta wartość jaką mu przypisujemy. Podzielimy respondentów ze względu na ich stan zdrowia, a następnie sprawdzimy ich odpowiedź na pytanie "Jaki jest najważniejszy warunek udanego, szczęśliwego życia?" (pytanie 2, sekcja "Motywacje").

Jak się okazuje, Adam Mickiewicz miał po części rację. Chociaż większość ludzi ceni zdrowie niezależnie od jego stanu, to na pewno ich liczba wzrasta wraz z jego pogorszeniem. Około 55% osób bardzo zadowolonych ze zdrowia zalicza je do najważniejszych warunków szczęśliwego życia. Jest to 25 punktów procentowych mniej niż w przypadku osób bardzo niezadowolonych ze zdrowia.

2.5 Wnioski

Zdrowie niewątpliwie wpływa na nasze szczęście. Często zauważamy jak bardzo, dopiero gdy go zabraknie. Dlatego warto zadbać o nie zawczasu.

3 Szczęście a dochody

3.1 Motywacje

W tej sekcji zajmiemy się sprawdzeniem, jakie aspekty finansowe wpływają na poziom zadowolenia z życia osób, które za jeden z najważniejszych warunków udanego, szczęśliwego życia uważają pieniądze.

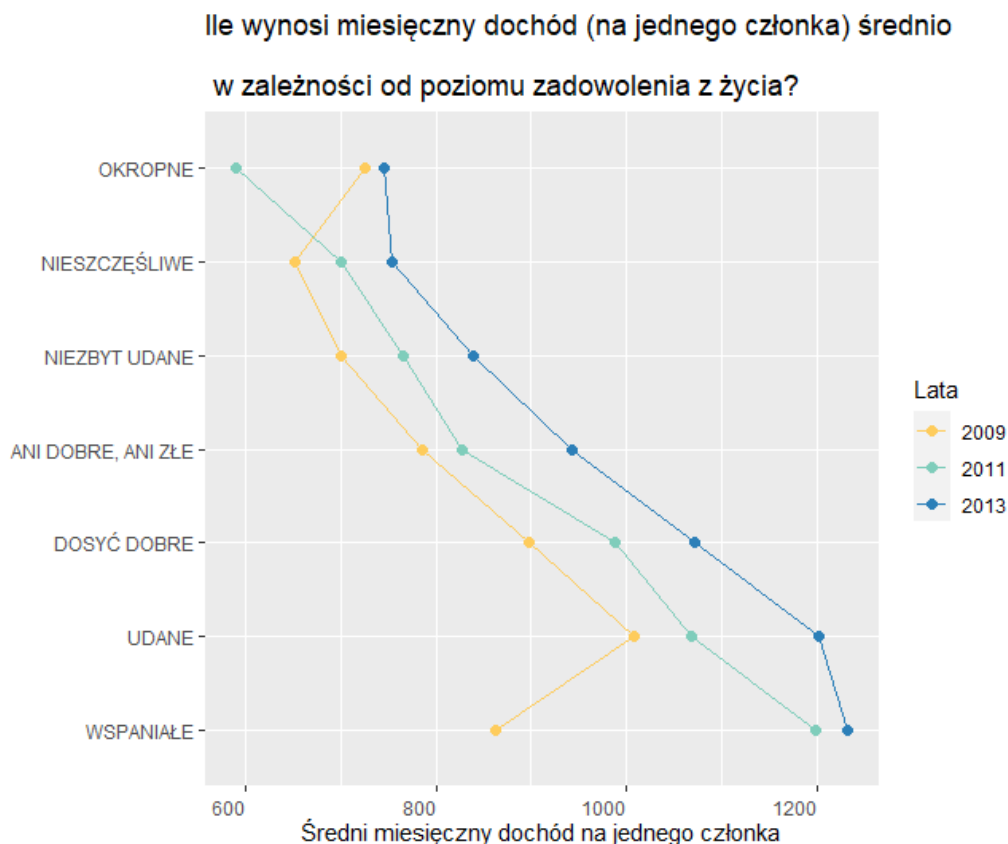
3.2 Wpływ zarobków

Ludowe powiedzenie mówi, że "Pieniądze szczęścia nie dają", ale zastanówmy się, ile prawdy jest w tym zdaniu. Użyjemy do tego danych dotyczących średnich miesięcznych zarobków gospodarstwa domowego, liczby domowników oraz pieniądza jak wyznacznika udanego życia.

2. Ile wyniósł przeciętny miesięczny dochód netto w zł w Pana(i) gospodarstwie domowym w 2010 roku

jeśli odmowa to -- proszę podać przedział (pokazać KARTĘ nr 4)

Przeanalizujemy *poziom szczęścia* naszej grupy testowej (osób, dla których pieniądze są jednym z wyznaczników udanego życia) w zależności od kwoty przypadającej na jednego mieszkańca gospodarstwa domowego. Następnie na podstawie tych danych określimy, ile wynosi średnia kwota dochodu na jednego mieszkańca gospodarstwa domowego w zależności od *poziomu szczęścia*. Wyniki prezentują się następująco:

Widzimy, że w każdym roku utrzymana jest tendencja, że im więcej pieniędzy przypada na jednego mieszkańca gospodarstwa domowego, tym bardziej szczęśliwy jest człowiek. Zauważmy także, że *średnia szczęścia* każdej grupy z roku na rok jest coraz wyższa. Może to zatem oznaczać, że ludowa mądrość nie ma zbyt wielkiego odzwierciedlenia w rzeczywistości.

3.3 Samochody

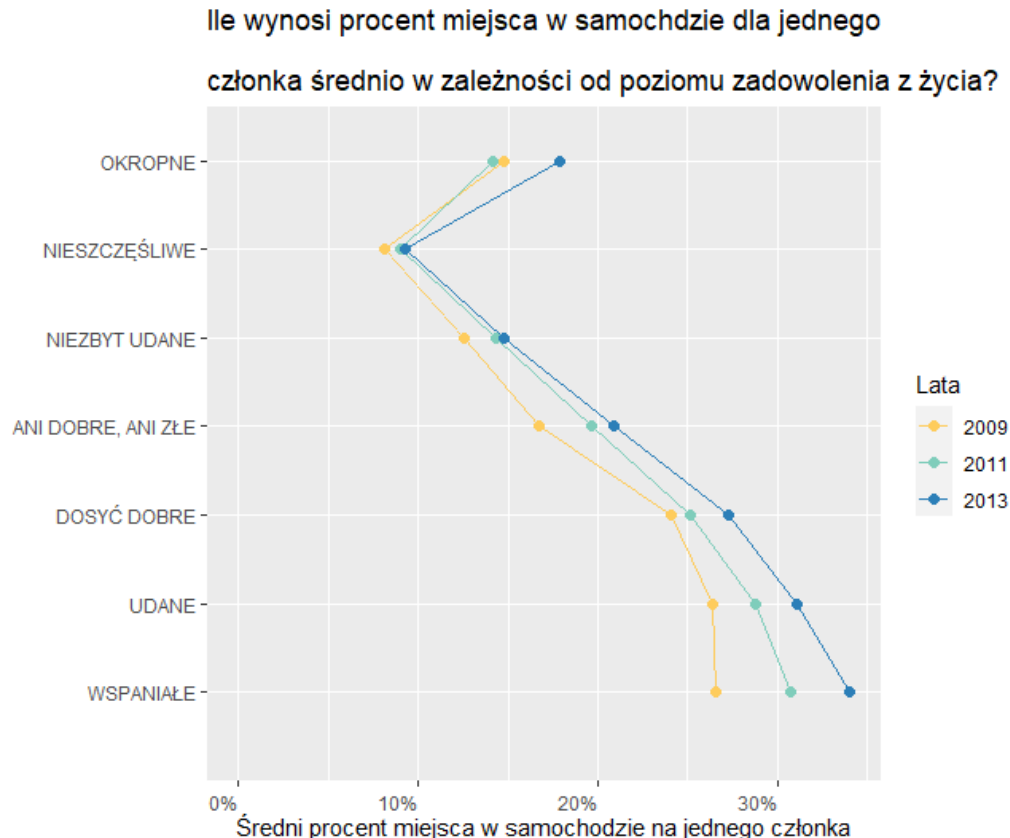
Zastanówmy się teraz, jak liczba samochodów w gospodarstwie domowym wpływa na poziom szczęścia jego członków.

9. Czy Pana(i) gospodarstwo domowe lub ktokolwiek z członków gospodarstwa domowego posiada poniższe dobra. Nie ma znaczenia, czy są one ich własnością, czy też są wypożyczone lub w inny sposób oddane do dyspozycji (odpowiedzi udzielamy w kolumnie *Czy posiada*). Jeżeli gospodarstwo nie posiada danego dobra proszę wskazać, czy (odpowiedzi udzielamy w kolumnach *Jeżeli nie posiada, to*) chciałoby je posiadać, lecz nie może sobie na to pozwolić ze względów finansowych (odp. TAK), czy też nie posiada tego z innych przyczyn niż finansowe, np. nie chce lub nie potrzebuje (odp. NIE). W kolumnie *ile sztuk* proszę wpisać liczbę dóbr przy trzech pozycjach (komputer stacjonarny, komputer przenośny, samochód).

Należy udzielić odpowiedzi dla każdego z poniższych dóbr.

	Czy posiada		Jeśli nie posiada, to czy ze względów finansowych		Ile sztuk
	1 ☐ TAK	2 ☐ NIE	1 ☐ TAK	2 ☐ NIE	
9.12. samochód osobowy (osobowo-dostawczy)					

Będziemy sprawdzać, ile średnio procent samochodu wynosi na jednego członka i jak według grupy testowej wpływa to na poziom zadowolenia z ich życia.

Możemy z tego wykresu wyciągnąć kilka ciekawych wniosków:

1. Osobom, oceniającym swoje życie najlepiej, w każdym roku przypada największy procent samochodu w porównaniu z resztą grup.
2. Osobom, oceniającym swoje życie jako *nieszczęśliwe*, w każdym roku przypada najmniejszy procent samochodu w porównaniu z resztą grup.
3. Istnieje ciekawe zjawisko, polegające na tym, że osobom uznającym swoje życie za *okropne* przypada większa część samochodu na członka gospodarstwa domowego niż osobom *nieszczęśliwym*, a nawet takim, które uważają je za *niezbyt udane*.

3.4 Prędkość Internetu

W dzisiejszych czasach większości z nas trudno wyobrazić sobie życie bez Internetu. Oczywiście jest, że im większa jego prędkość tym lepiej dla użytkownika. Ankietowani mieli odpowiedzieć na pytanie, czy w ich gospodarstwie domowym znajduje się jakiekolwiek urządzenie z możliwością dostępu do Internetu, a w razie odpowiedzi twierdzącej, wybrać jedną z kilku opcji dotyczących prędkości łącza.

9. Czy Pana(i) gospodarstwo domowe lub ktokolwiek z członków gospodarstwa domowego posiada poniższe dobra. Nie ma znaczenia, czy są one ich własnością, czy też są wypożyczone lub w inny sposób oddane do dyspozycji (odpowiedzi udzielamy w kolumnie *Czy posiada*). Jeżeli gospodarstwo nie posiada danego dobra proszę wskazać, czy (odpowiedzi udzielamy w kolumnach *Jeżeli nie posiada, to*) chciałoby je posiadać, lecz nie może sobie na to pozwolić ze względów finansowych (odp. TAK), czy też nie posiada tego z innych przyczyn niż finansowe, np. nie chce lub nie potrzebuje (odp. NIE). W kolumnie *ile sztuk* proszę wpisać liczbę dóbr przy trzech pozycjach (komputer stacjonarny, komputer przenośny, samochód).

Należy udzielić odpowiedzi dla każdego z poniższych dóbr.

	Czy posiada		Jeśli nie posiada, to czy ze względów finansowych		Ile sztuk
	1 ☐ TAK	2 ☐ NIE	1 ☐ TAK	2 ☐ NIE	
9.13. dostęp do internetu w domu z komputera, laptopa lub przez telefon komórkowy					

Przeanalizujemy, ile wynosi mediana przedziałów prędkości Internetu dla każdej z grup poziomu zadowolenia z życia na przestrzeni lat.

Poziom zadowolenia z życia	Rok 2009	Rok 2011	ok 2013
Wspaniałe	512 kb/s	2Mb/s	2-6 Mb/s
Udane	512 kb/s	1Mb/s	2-6 Mb/s
Dosyć dobre	320 kb/s	1Mb/s	2-6 Mb/s
Ani dobre, ani złe	Brak Internetu	768 kb/s	2-6 Mb/s
Niezbyt udane	Brak Internetu	Brak Internetu	Brak Internetu
Nieszczęśliwe	Brak Internetu	Brak Internetu	Brak Internetu
Okropne	Brak Internetu	1Mb/s	1-6 Mb/s
Średnia prędkość Internetu	640 kb/s	6.75 Mb/s	7.5 Mb/s

Widzimy, że dominuje zależność, że im większa prędkość Internetu, tym człowiek bardziej zadowolony ze swojego życia. Co ciekawe, często większość z osób, uznających swoje życie za *niezbyt udane* lub gorzej, nie posiada żadnego dostępu do Internetu.

4 Jak myślę, jak jestem szczęśliwy?

4.1 Motywacje

W psychologii behawioralnej istotny wpływ na emocje mają nasze myśli. Myśli kreują się na różne sposoby. Wiele z nich wynika z tego jak się przyzwyczailiśmy odbierać otaczającą nas rzeczywistość. Dlatego w tej części pracy postanowiliśmy omówić, jak i które przekonania pozwalają nam się czuć lepiej w naszym życiu.

4.2 Gdzie widzimy sens?

W dzisiejszych czasach można odnieść wrażenie, że zanikają pewne normy. Jest to pokłosie szybko zachodzących zmian społecznych, które jednocześnie zachwiały dotychczas cieszącymi się zaufaniem autorytetami. W badanej Diagnozie Społecznej naszą uwagę zwrócił następujące pytanie:

29. Co jest według Pana ważniejsze w życiu?

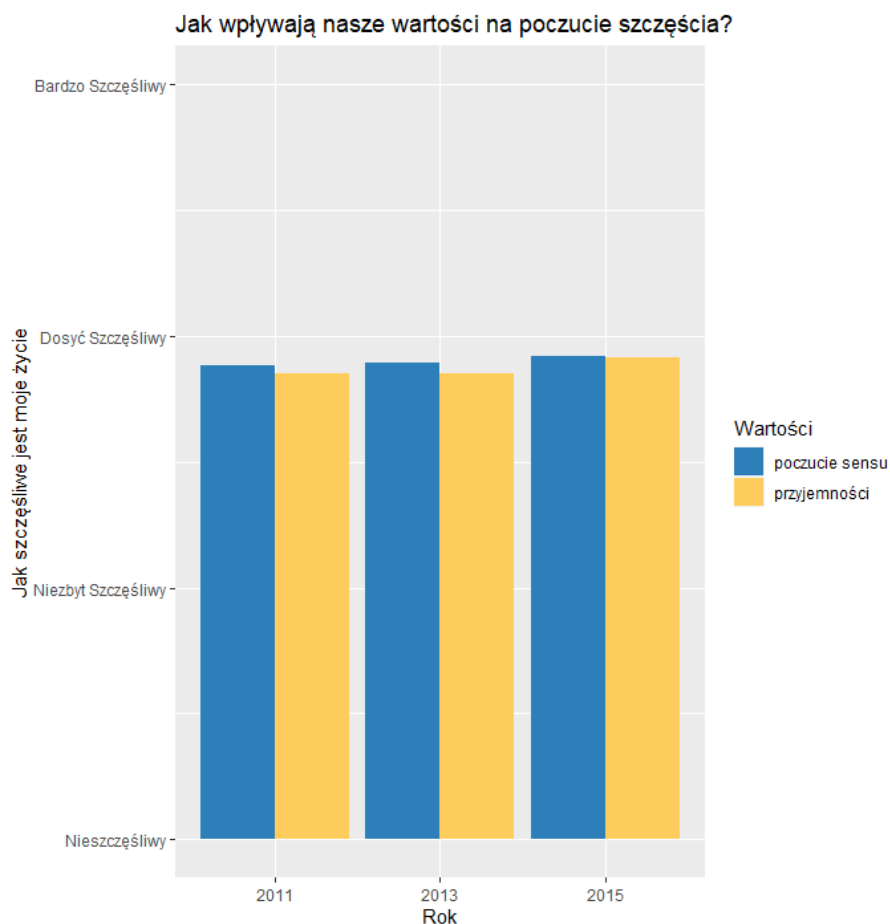
1. ☐ przyjemności, dostatek, brak stresu,
2. ☐ poczucie sensu, osiągnięcie ważnych celów mimo trudności, bólu i wyrzeczeń

Uznaliśmy je za pewien wyznacznik światopoglądowy, którym można zidentyfikować bardzo różne podejście do życia na podłożu filozoficznym. Odpowiedzi na powyższe zapytanie powiązaliśmy z oceną poczucia szczęścia w ostatnim czasie:

34. Biorąc wszystko razem pod uwagę, jak ocenilby Pan swoje życie w tych dniach - czy mógłby Pan powiedzieć, że jest:

- 1 ☐ BARDZO SZCZĘŚLIWY
- 2 ☐ DOSYĆ SZCZĘŚLIWY
- 3 ☐ NIEZBYT SZCZĘŚLIWY
- 4 ☐ NIESZCZĘŚLIWY

Ażeby ocenić jak rozkładało się poczucie szczęścia dla osób, które mają różne podejście do tego co jest ważne w życiu stworzyliśmy następujący wykres.

Wykres przypisuje, w danym roku, średnie poczucie szczęścia w zależności od wyznawanej wartości.

4.2.1 Wnioski

Okazuje się, że osoby, które przedkładają poczucie sensu nad przyjemności w życiu są, w każdym rozpatrywanym roku, średnio bardziej szczęśliwe. Jednakże należy zwrócić uwagę na wartości, które są bardzo zbliżone do siebie. Następnym wnioskiem, przykuwającym uwagę jest to, że nie jesteśmy bardzo szczęśliwym narodem. Przeciętny Polak określił swoje życie jako dosyć szczęśliwe, aczkolwiek z drugiej strony widać, iż w każdym kolejnym badaniu ta ocena osobistego szczęścia jest coraz bardziej pozytywna. Być może w niedalekiej przyszłości każdy z nas będzie co najmniej dosyć szczęśliwy.

4.3 Czy bycie materialistą pomaga w życiu?

Kolejnym dość istotnym elementem budującym naszą postawę w codziennym postępowaniu jest przywiązanie do sfery materialnej. Społeczeństwo jest bardzo zróżnicowane pod względem majątności, ale ostatecznie nie zawsze to ile zarabiamy ma wpływ na naszą osobę. Istotne jest jak bogactwo wpływa na naszą wyobraźnię i postrzeganie. W związku z tym podjęliśmy się przeanalizowania odpowiedzi na pytanie:

57. Poniżej znajduje się kilka twierdzeń. Chcielibyśmy, aby Pan ocenił, w jakim stopniu odpowiadają one Pana przekonaniom i postawom. Ocenę prosimy zaznaczyć, wpisując w kwadracie obok każdego twierdzenia wybraną cyfrę.

Poszczególne cyfry oznaczają:

- 1 - ZDECYDOWANIE TAK
- 2 - TAK
- 3 - RACZEJ TAK
- 4 - ANI TAK, ANI NIE
- 5 - RACZEJ NIE
- 6 - NIE
- 7 - ZDECYDOWANIE NIE

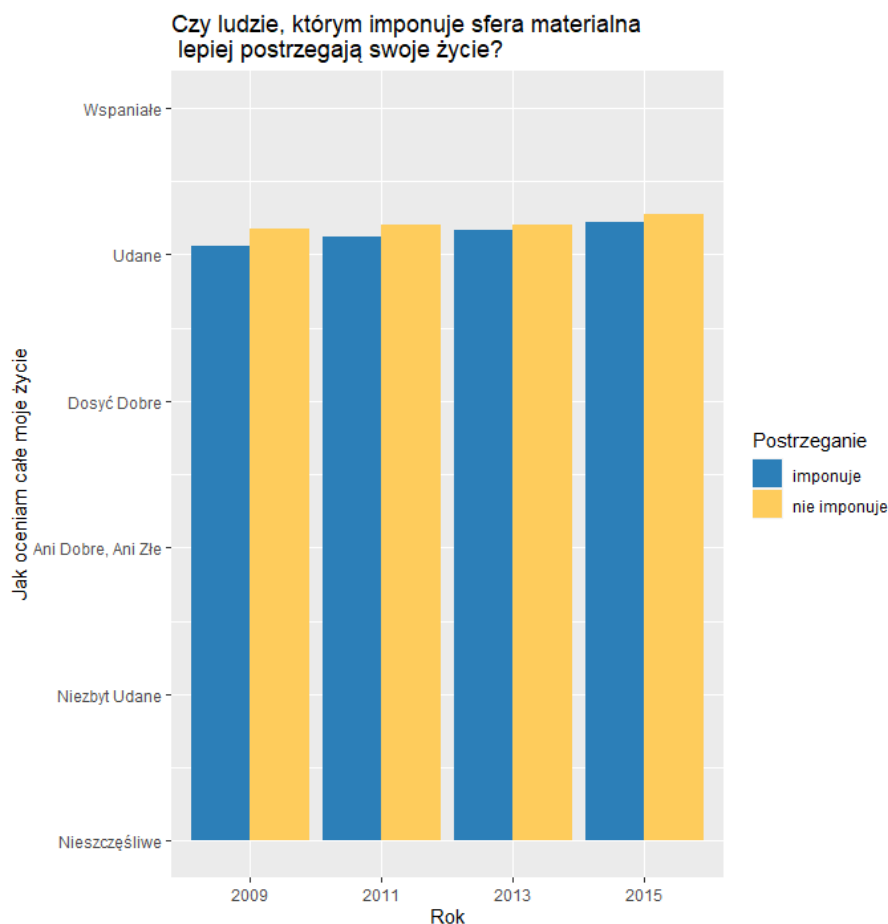
57.1. ☐ Podziwiam ludzi, którzy mają drogie domy, samochody i ubrania

Odpowiedzi podzieliliśmy na dwie grupy. Odpowiedzi od 1 do 3 jako grupa osób, którym imponuje dane zjawisko oraz odpowiedzi od 5 do 7, czyli osoby, którym nie imponuje. Następnie sprawdziliśmy jak wygląda średnia odpowiedzi poszczególnych grup na pytanie:

3. Jak ocenia Pan swoje całe dotychczasowe życie, czy mógłby Pan powiedzieć, że było?
(proszę przekreślić kwadrat przy wybranej odpowiedzi)

- 1 ☐ WSPANIAŁE
- 2 ☐ UDANE
- 3 ☐ DOSYĆ DOBRE
- 4 ☐ ANI DOBRE, ANI ZŁE
- 5 ☐ NIEZBYT UDANE
- 6 ☐ NIESZCZĘŚLIWE
- 7 ☐ OKROPNE

Na podstawie tych pytań stworzyliśmy wykres sprawdzając, czy pojawiają się między nimi jakiegokolwiek różnice.

Wykres przypisuje, w danym roku, jak średnio oceniamy całe swoje dotychczasowe życie w zależności od naszego podejścia do sfery materialnej.

4.3.1 Wnioski

Okazuje się, że lepiej na nas wpływa postawa, kiedy nie interesuje nas aż tak sfera materialna. Ta przewaga, co prawda nie jest dość duża, ale pojawia się w każdym rozpatrywanym na wykresie roku. Natomiast warto zauważyć, iż zaistniało podobieństwo do poprzedniego wykresu, dotyczącego wyznawanych wartości, a oceny szczęścia w dniu dzisiejszym. Na jednym jak i drugim wykresie widoczny jest wzrost w ocenie pozytywności naszego życia z roku na rok.

5 Ludzie wokół mnie, a szczęście

5.1 Motywacje

Nie da się ukryć, że ludzie to zwierzęta stadne. Tworzymy mniejsze, bądź większe grupy, ale przede wszystkim uważamy za istotne posiadanie innych osób w swoim otoczeniu. Jest to dosyć naturalne zjawisko. W tym dziale zostanie przebadany przez nas wpływ liczby osób w naszym najbliższym środowisku, ale również tego jak oceniamy innych, na nasze samopoczucie.

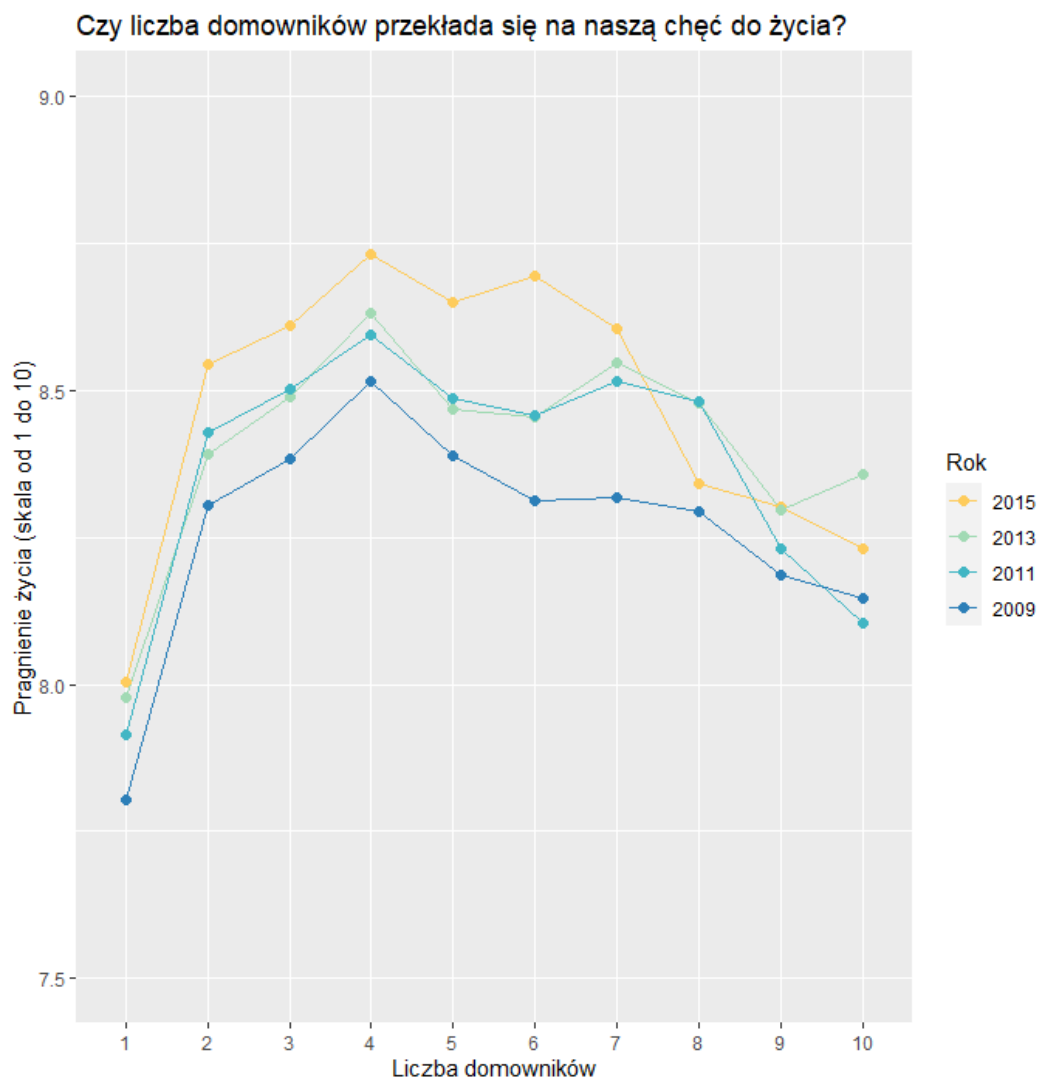
5.2 Nasze środowisko domowe

Najważniejszym miejscem w naszym życiu, jest nasz dom. Tam spędzamy bardzo dużo czasu (tym bardziej w obecnej sytuacji pandemicznej) z określoną bardzo bliską grupą ludzi. To narzuca pytanie jaka liczba osób na jedno gospodarstwo domowe jest najbardziej korzystna dla naszego samopoczucia. Podzieliliśmy zatem ankietowanych, przypisując ich do grup zależnie od liczności domowników. Następnie sprawdziliśmy jak odpowiednie grupy odpowiadały na pytanie:

40. Jak silne w tych dniach jest Pana pragnienie życia? (proszę przekreślić kwadrat przy odpowiedniej cyfrze na poniższej skali)

W celu analizy tych parametrów stworzyliśmy następujący wykres:

Wykres przypisuje, w danym roku, jak średnio oceniamy naszą chęć do życia w zależności od liczby domowników.

5.2.1 Wnioski

W latach, z których wyciągamy wnioski, nasz wykres osiąga maksimum dla liczby domowników równej 4, zaś minimum gdy respondent Diagnozy Społecznej żył samotnie. Widać również gwałtowny wzrost chęci do życia, gdy żyją dwie osoby w jednym gospodarstwie. Dla następnych wartości odpowiadających liczbie domowników nie można ustalić prawidłowości, którą dzielą wszystkie ankiety z danych lat. Aczkolwiek warto zauważyć, że w 2015 wysoka chęć do życia utrzymuje się dla coraz większej liczby domowników. Ponadto ciekawe jest jak ta tendencja będzie wyglądała w późniejszych latach, ponieważ od 2016 roku w Polsce realizowany jest program 500+, który mógł mieć istotny wpływ na jakość życia osób z dużych rodzin.

5.3 Czy warto dzielić ludzi na bardziej wartościowych i mniej wartościowych?

Na podstawie poniższego pytania sprawdzimy jak udzielona odpowiedź wpływa na poczucie szczęścia. Podobnie jak w powyżej przytoczonym pytaniu 57.1, określamy jak bardzo się zgadzamy z danym stwierdzeniem.

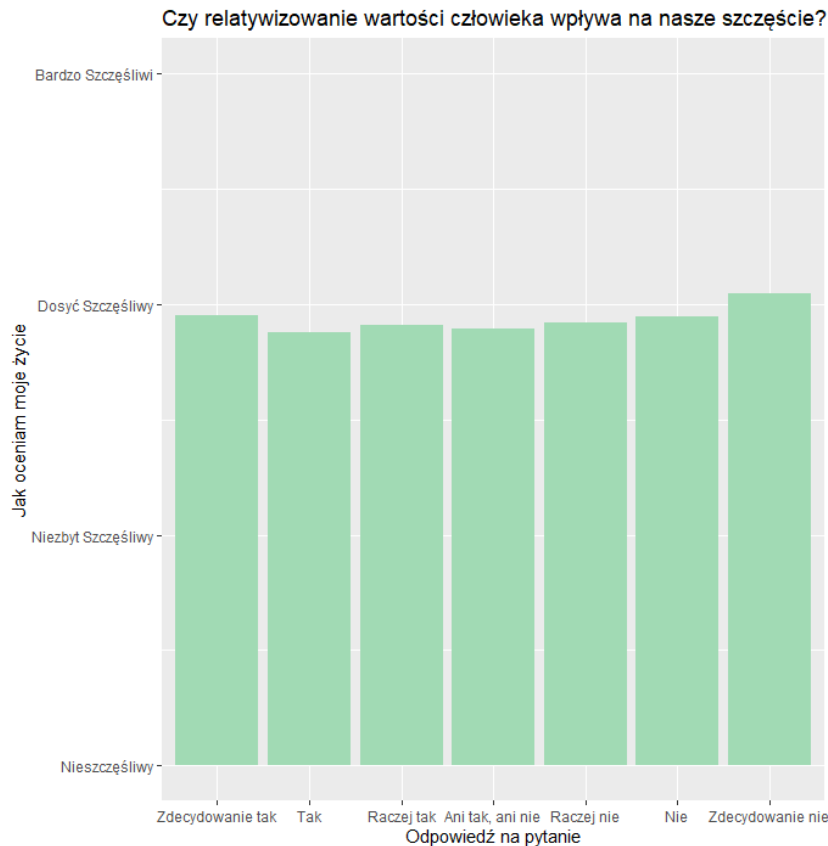
57.11. ☐ Niektórzy ludzie są więcej warci od innych

Jest to bardzo kontrowersyjne pytanie z uwagi na fakt, że takie rozróżnianie doprowadziło w historii do wielu tragicznych konfliktów. Odpowiedzi na to pytanie łączyliśmy z odpowiedziami na pytanie:

34. Biorąc wszystko razem pod uwagę, **jak ocenilby Pan swoje życie w tych dniach** - czy mógłby Pan powiedzieć, że jest:

- 1 ☐ BARDZO SZCZĘŚLIWY
- 2 ☐ DOSYĆ SZCZĘŚLIWY
- 3 ☐ NIEZBYT SZCZĘŚLIWY
- 4 ☐ NIESZCZĘŚLIWY

Do analizy wyników posłużyliśmy się poniższym wykresem:

Wykres przypisuje, w danym roku, jak poszczególne odpowiedzi są powiązane z poczuciem szczęścia w życiu.

5.3.1 Wnioski

Istotnie widać, że najszczęśliwsi są respondenci, którzy udzielili odpowiedzi "Zdecydowanie nie". Ten wynik można łatwo uzasadnić odwołując się do naszych postaw. Będąc bardziej wyrozumiali wobec innych i uznając wartość człowieka za niezbywalną i wyjątkową, niejako traktujemy samych siebie w podobny sposób. Dzięki temu możemy być wobec siebie wyrozumiali i żyć pewną nadzieją, niezależnie od okoliczności, jakich w życiu doświadczamy.

Literatura

- [1] <http://www.diagnoza.com/>
- [2] <https://wbj.pl/average-internet-speed-in-poland-is-above-the-global/post/123142f>
- [3] <https://www.businessinsider.com/internet-speeds-have-gotten-dramatically-faster-over-past-decade-2019-11?IR=T>
- [4] <https://www.akamai.com/us/en/multimedia/documents/state-of-the-internet/akamai-q1-2013-state-of-the-internet-connectivity-report.pdf>